

Szerkesztőség irodája

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
naikozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 121. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 •
Félévre ——— 6 •
Negyedévre ——— 3 •
Egy hóra ——— 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szombat, május 28

Közüktatásügyünk.

Nagybeeskerek, május 28.

(—s) A közoktatási tanács ülésén Wlassics miniszter szép beszédben körvonalozta azt a programot, a melyet közoktatásügyünkben érvényesíteni kellene s melyet a jövőben érvényesíteni is szándekeznak.

Szerinte nem a mindent felforgató reformok lennének célirányosak a tanrendszerben, mert mint szép szavakkal kifejezte: „A régiből a jót, az értéket; a kipróbált jellem és értelemképző elemet, a humanizmust és eszményi felfogást biztosító klasszikus elemet fönn kell tartani, de az iskola földadatát a fejlődő kor visszautasíthatlan igényeihez képest lépésről-lépésre tovább kell fejleszteni“.

Mindenesetre országsszerte osztatlan érdeklődéssel és helyesléssel olvasták a közoktatásügyi miniszter magas szárnyalású beszédét, de azok, a kik az iskolát — főleg a középiskolai mizeriákat közelről ismerik — azoknak a miniszter beszédében inkább azon részek tetszettek, melyek kevésbé magas szárnyalásúak.

Hiszzen frázisokat és beszédeket hallottunk már elegendő a közoktatásügyről, de azért melyik stülövel nem esett meg egy párszor, hogy boszankodva csapta be kis gymnazista fiának érthetetlen és hülye tankönyvét, melyet a tantárgyat tanító professzor ur irt és ad ki minden évben újabb javított kiadásban?

Minő jól esett hát olvasni a miniszter ur finom és udvarias megjegyzését, mely mégis sok tanfőruinak rápirítás is lehetett, hogy az egyéni hiúságnak és szerzői jognak ezen a téren nem szabad bálványozni.

Az is nagy és népszertü igazság a miniszter beszédében, hogy a jó tanító, jó módszer s a jó tankönyv az igazi ellen szere a tulterhelésnek — de hát én Istenem hisz ép az a baj, hogy iskoláink épen e három jóban szükölködnek.

Az elemi iskolák kevésbé, mert bár a túlmöhttség igen sok helyen lehetlenné teszi a kívánt eredményt, azért a tanítási módszer jó, sok benne a szemléleti oktatás, sok az értelemképzés s a négy osztály után a gyerekek az irás, olvasás és számolás mellett kellően fejlesztett értelemmel és némi ismeretekkel bírnak.

Hanem most jön a középiskola, esetleg a gymnasium.

Ez mindjárt olyan, mintha a gyerek két lépést ugrana, a mit különösen súlyosbit az, hogy míg az elemiben egy okos, kedélyes, a gyerekekkel foglalkozó tanítója volt, addig a középiskolában egy az egyetemi tanárokat utánzó szigorú és gögös uri ember ad neki elő, de nem tanítja, sem nem törődik vele.

Különböleg többször nem is teheti, hisz egy-egy osztályban, p. o. Budapesten, 70—80 gyerek van, majdnem minden tárgyat más tanár tanít s majd minden évfolyamban ismét más tanárok alá kerül a tanuló. A tanár tehát ugyszólván nem ismeri tanulóját.

Itt akár meg is állhatnánk, mert ha ezen az abszurdumon nem segítenek, akkor ugyan a legszebb teoriák s a legszebb beszédek is csak elhaló hangok a pusztaságban.

Miért nem lehetne az első reform lehetőleg parallel osztályok és új iskolák felállítása? és miért ne lehetnének olyan osztálytanárok, a kik több tárgyat tanítva, legalább az alsóbb évfolyamokban kísérnék az osztályt?

Inkább kevesebb szaktudomány és több józan belátás és helyes paedagógia, különösen addig, míg a tanuló egészen gyerek.

Igy nem fog előfordulni, hogy az osztálynak kétharmad része nem érti a mit tanul s ennél fogva végtelen nehezen és elkedvetlenedve végzi, ha végzi-leckéit és tanulását.

Általános a nézet, hogy a középiskolákban oly sokat kívánnak a tanulók-

tól és a mellett oly brutálisan osztályoznak, hogy a szülők előtt már lassankint teljesen közönyös lesz, hogy a gyerek hogy mint tanul s kénytelenek a gyerekekkel ebben a tekintetben a legszélsőbb engedékenységgel menni, a mi pedig sokszor demoralizáló hatással bír. De hát mit tegyenek, mikor először a tankönyv annyira érthetetlen, hogy magában az akadály a holdogulásnak, mikor a rossz klasszifikáció egyetlen rövid felelet eredménye, a minek sem előtte, sem utána többé nem felelhetett, mert nem kerül rá a sor s mikor a tanár, a kinél a fiu után kérdezősködnek, nem emlékszik a gyerekre csupán a neve után álló ötös után bukattatta meg.

Szent Isten micsoda tragédiák vagy komédiák kicsiben, ha véletlenül egy vonallal feljebb vagy alább jegyez a tanár ur jegyzőkönyvébe!

Ezek tarthatatlan állapotok s bár inkább a fővárosban fordulnak elő, azért éreztetik rossz hatásukat országsszerte.

Wlassics miniszter ezekről épen nem beszélt de beszédjének több részében ott láttuk a sorok között a célzást ezekre a hibákra s töle bizton reméljük is, hogy ezeket orvosolni fogja, mert hisz a tulterhelést nem is a tananyag gazdagsága, de a rossz tanítási mód és az értelmetlen — habár szaktudós — tanárok okozzák.

Osztály állapotok. Ausztriában az antiszemita zavargások Przemisben megszűntek, mintau ötven embert elfogtak s három század gyalogság egész éjjel az utcákon táborozott. E helyett Klagenfurtból jelentik, hogy utcai tüntetés volt estétől éjfélig. A szocialisták veszekedtek a kleriálisokkal, mert nem akarták megengedni a katolikus egyesületek gyűlését, be akartak törni a terembe. A rendőrségnek nem sikerült a nyugalmat helyreállítani, mert kövel megdobálták. Végre katonaság és honvédség vonult ki s ekkor a polgármester közbenjárására a népség eloszlott. Grécében pedig várják az ostromállapot kihirdetését, a városi tanács fölsozlatását és a császári biztost. A tegnapi lapokat a stájer fővárosban lefoglalták a Gleispach gróf és a lefokozott tisztokra vonatkozó közlések miatt.

A „TORONTÁL“ tárczaja.

Válasz.

— Egy irodalmi baráthoz. —

Tisztelet barátom! Önben a „Torontál“ szerkesztősége egyik szorgalmas olvasóját tisztelheti. Bünt követett el, hogy álarcot tett s névtelenül jellemző cim alatt kívánta bírálól a t. szerkesztő urat megkeresni. Bűnössel szemben nemes saive a cél magasatos voltát tekintve, még sem maradt hallgatag, hogy rokonszenvét éreztesse, hajlandónak mutatkozott a hírlapírói szabálytól eltérőleg, — mely a névtelen közleményeket a lomtárba portálja, — a szerkesztői üzenetek rovatában „egy irodalmi baráthoz“ a vitára kelt fiatal szívek kielégítésére a felhívásnak elegendő tenni és a jó és rossz közötti véleményét mint író teljes őszinteséggel és pártatlanul nyíltan kimondotta.

A szerkesztő ur kizárva minden mellétekintetektől, meggyőződéseem szerint nem ítélkezhetett másképp; mert akkor, midőn lapjában a tárcacikk napvilágot lát, előlegesen bírálat alá vétetik, honnan győzelemmel kellett kikerülnie, . . . punctum.

Ön, az Önök között felmerült vitában ezt nem is tehetette elbirálás tárgyává s nagyon helyesen nem is tette; mi kiténik a szerkesztő urhoz intézett azon soraiából: „A szépirodalom, az ész és szív működésének tükré, ebbe bele pillantva sietve vitára kél a fiatal szív is, . . . a Nera tárcacikkei a próza irodalom mely fajához tartozik?“ — tehát bírálat alá az írott szavak eshetnek, hogy az írott kocka felett dönthessenek. Szóval az írott szavak kategorikus elbirálását, jobban mondva az emberi szellem teremtésének országában a testet akarják a névről ismerni. Helyes!

Miután ön szerint, de szerintem is az irodalom az emberi szellem teremtésének az országa, engedje meg, hogy én is gondolkozzam! Gondolkozni az embernek többek közt elnyomhatlan hajlama. Én álláspontjukat így fogom fel s kérdésekre eképp válaszolok: Mennél magasabbra feldobog a kebel, annál erősebben keres rést az érzélem a szavak utján s ez nézetem szerint a szellem teremtésének az országában a test, mihez az értelemnek kell járulni, mi valami rejtett s csak hatásában fönséges és annál fönsége sebb, mennél rokonabbak a ható és elfogadó érzelmek, mennél bizonyosabb, hogy az eszmék a korban fogamsottak. Az ekkép és ebből eredett

termékek az irodalom gyümölcsei; céliránya, oktatás, művelés és nevelés, mint ilyen a neve tudományos irodalom; ha pedig nem szorosan ragaszkodik a valóság örök szabályaihoz, hanem a valószínűség határában a képzelő erőnek szabadabb mozgást, a teremtő szellemnek korlátlanabb működést engedve a művelt kedélyre gyönyörködtetve tanítanak s tanítva gyönyörködtetnek, ez a szép irodalom.

E kettő közötti különbséget az írói kar mindig ismeri, anélkül, hogy a határvonal mint valami „ne tovább“, tűnjék elő, — kijelentett volna. Nem is szükséges itt a szoros osztályozás, mert csak iskolaságnál köt, csatol bizonyos formához; ellenben hol a valószínűség ezerféle árnyalatai alkotják a gyakorlati élettel szövetkezett észre és szívre egyenlően ható képet, mindjárt magából a dologból lövellik ki a világsugár, melyből, hogy az a valószínűség, vagy a valószínű, könnyen ráismerhetni, ha az emberi szellem teremtése országának egyik nevezetesebb tartományát, a szépirodalmat tanulmányunk tárgyává tettük. Elágazik ez mint a szellem ereje hat formára és lényegre. Eredete mind ugyanaz marad t. i. a szép természetnek a valószínűségig utánzása. (Lásd a Vihar, Melegsugár, Hervadás, Enyészet, Buborék, Verseny,

A hivatalos melléklet III. számával.

A magyar kvótabizottság üzenete.

Budapest, május 27.

Kivonat a magyar országgyűlés által a közöstudgyi kiadásokhoz való hozzájárulási aránynak újból való megállapítására kiküldött országos bizottság 1898 május hó 23-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Falk Miksa előadó az 1898. április 29-diki osztrák üzenetre adandó válasz következő tervezetét terjeszti elő:

A magyar országos bizottság megelégedéssel veszi tudomásul, hogy három pontra nézve a két bizottság közt véleményeltérés nincs. Ugyanis mind a kettő egyetért arra nézve, hogy:

a) a közöstudgyi költségekhez való hozzájárulási arány tiz esztendőre, azaz 1899 január 1-től 1908 deczember 31-ig állapíttassék meg:

b) hogy a vámjövődék tiszta jövedelme — a mennyiben a vámterület közössége továbbra is fennáll — a legközelebbi tiz esztendőre is közösnek nyilvánítatik és a vámkezelési átalányok levonása után a közöstudgyi költségek fedezésére fordítandó;

c) hogy azon feltétel alatt, miszerint azon megterhelhetés, mely eddigelé a határvidéki precipuum címén a magyar korona országait törvény szerint megillette, a közöstudgyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányban számszerű kifejezést talál, az osztrák bizottság hajlandó, a precipuumra vonatkozó törvény eltörlesztését ajánlani.

Annál nagyobb — a magyar országos bizottságnak mély sajnálatára — azon nézetkülönbség, mely a számítási alapra nézve a két bizottság közt fennáll. A magyar bizottság előzékenységének jelét vélte adni, midőn folyó évi április 23-diki üzenetében — kijelentvén, hogy az eddigi számítási alapelvekhez ragaszkodik — arra kérte fel a tisztelt osztrák bizottságot: venné bírálat alá a magyar részről ajánlott alapon megejtett számítás részleteit, megjelölve azon tételeket, melyeket úgy az egyik, mint a másik oldalon a számításhoz még felveendőnek, vagy abból kihagyandóknak tart. A magyar bizottságnak ezen, úgy hisszük, méltányos kívánságát a tisztelt osztrák bizottság nem véli teljesíthetőnek, mert szerinte az 1896-iki magyar bizottság üzeneteiből ki nem vehető az: vajjon milyen tételekből lett akkor a hozzájárulási arány kiszámítva és így az osztrák bizottság nincs azon helyzetben, hogy az egyes tételek bírálatába bocsátkozhatnék. Ezen indokolás némi csodálkodást keltett a magyar bizottság kebelében, mert teljesen ignorálva látja azon tényt, hogy az 1896-iki magyar üzenetek, nevezetesen az, mely az 1896 április 25-iki ülésből kelt, a magyar részről ajánlott alapon nemcsak egy, hanem a részletekre

Hópelyhek, Szivárvány stb. tárcacikket.) A mű szellemereje munkálkodását az érzelmek kivolta, s a hatás kisebb vagy nagyobb mértékben érvényesülését a körülmények, korszellem, általános nézetek, nemzetiségi ügy, műveltségi fokozat stb. által feltételezett sikere módosítja.

Ezen módosításból származnak astán a költő szellem termékének különféle nemei, u. m. elbeszélő költszet, drámai, lantos és oktató költszet. Alkalmazása a Nera cikkeire itt áll: válassza meg az igazat. Hisz a költszet mind négy neménél csak inkább az alakja és sikerre vehetni a tudományos különböztetést, maga pedig a valóság oszthatatlan egy, azon összhangzás, melyet a hevült szellem egyszerű vagy magasatos stílusban a költszet és ennek sikere között kivivott. — Ennyit kívántam tenzi az igaz ügyért. A szeretetnek, a nemzeti miveltésnek nemője vezérelje az irodalomért lelkesülő barátot, hogy nagygyá lehessen.

Szabó Károly.

nézve különböző több számítást tartalmazott és így csakugyan módjában állott volna a tisztelt osztrák bizottságnak e számítások bármelyikét kiindulási pontul venni és a részletekre nézve a maga javaslatait megtenni.

A tisztelt osztrák bizottság különben a magyar részről ajánlott számítási alapot még ma is épen olyan kevésbé tartja elfogadhatónak, mint annak előtte, maga pedig, a mint mondja nincs azon helyzetben, hogy új javaslatot tegyen. Mindazáltal készen nyilatkozik szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni azon reményben, hogy talán közösen mégis el lehetne jutni oly módozathoz, mely által ezen fontos ügy kielégítő befejezését találhatná.

A dolgoknak fentjelzett állása mellett a magyar bizottság nem képes ugyan tiszta képet alkotni magának arra nézve minő lehetne az ilyen további tárgyalások kiindulási pontja és milyen alapon folyhatnának, mily irányban mozoghatnának magok e tárgyalások? Minthogy azonban úgy az osztrák részről történt szives meghívás már magában is, valamint az azt tartalmazó utolsó sorai az osztrák üzenetnek nem engednek más értelmezést, mint azt, hogy a tisztelt osztrák bizottság az egyezkedés lehetőségét még most sem tartja teljesen kizártnak, a magyar országos bizottság nem hajlandó magára venni azon felelősséget, melylyel a tárgyalások végleges megszakítása járna. Ennélfogva a magyar bizottság a maga részéről is kész a felajánlott szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni és felkéri Elnök ur ő nagyméltóságát, hogy ezeknek helyére és idejére nézve az osztrák bizottság tisztelt Elnökségével megállapodásra jutni és annak eredményéről a magyar bizottság tagjait értesíteni sziveskedjék.

Budapest, 1898 május 23.

E javaslat változatlanul elfogadtatván, határozatik, hogy az elnöki uton a birodalmi tanács bizottságának átküldendő.

Falk Miksa, s. k. Széll Kálmán, s. k.

a magy. orsz. bizottság előadója. a magy. orsz. bizottság elnöke

Városi közgyűlés.

Nagyberek, május 28.

A zichyfalvai konviktus házával tegnap végrehalásra dűlőre jutottunk. Különös örömmel jegyezzük fel, hogy a város közönsége azt a határozatot, melylyel a konviktus céljaira egyik telkét odaadja, egyhangulag hozta. Nem mintha ezzel valami rendkívüli nagy áldozatot hoztak volna, hiszen össze-vissza egy 3000 frtos telekről van szó, de azért örvendetes ez a határozat s ezt szivesen hangsúlyozzuk e helyen is, mivel nemzetiségi vidéken a magyar kulturát támogatták ily tüntető előzékenységgel.

Egy kis mérnöki vitától és interpellációtól eltekintve, mi érdekest sem nyújtott a tegnapi gyűlés, melynek részletes tudósítása itt következik:

Elnök: dr. Grandjean polgármester.

Jegyző: dr. Perisics Zoltán v. főjegyző.

Jelen voltak: Reitter Oszkár rendőrkapitány, Pánics Dániel és Zachariás József tanácsnokok, dr. Végh Lajos ügyész, Hausladen Mátyás számvevő, Mattanovich György jegyző, Rehak Béla jegyző, Weiss Gyula mérnök, Annau Ernő, Balácsi József, Bauer Pál, Bauer Henrik, Benkovich Mihály, Benkovich Miklós, dr. Brájjer Lajos, Bányai Jakab, Csincsák Zsigmond, Czevono Lyubomir, Czevits György, dr. Demkó Pál ifj., Delfel Gáspár, Delfel József, Desspotov Tivadar, Dévics Sándor, Eibenschüta Gerő, Eckstein János, Ersski Ignác, Grün D. Iszó, Grünbaum Arnold, dr. Gyorgyevics Milos, Grubacski Sándor, Gligorovics János, Hiller László, br. Hauser Károly, Jankabidac Márk, Jeszenszky Nándor, dr. Kis János, Krcaelits Márk, Kurländer Imre, Kurucski Sándor, dr. Klein Mór, Kovács Antal, Kovács Péter, Krumenacker Miklós, Kühn János, Lindhof János, Löwy Ignác, Lyubomireszku Mihály, Mangold Hermann, dr. Marinkov Pál, Mayer Henrik, Menczer Lipót, dr. Nagy Denső, Násztits Szvetosár, Opoloser

Lajos, dr. Pánics Mladen, Popovics Sándor, Raskovics János, Rósa Ignác, ifj. Raczkov György, Radics Pál, Radojesics Tivadar, Risztits Pál, Schvan János, Stakics Zsárkó, dr. Stein József, Schmidt Antal, Steokhard Ferenc, ifj. Steokhard Ferenc, Szabó Ferenc, Szávics Sándor, Szekulics Vazul, Szeghi János, Turinszki Péter, Weiss Izidor, Weiterschan Fülöp, Weiterschan Mihály, Hirsch Antal, Hubert Manó, Lucsics Miklós, Mangold Samu.

Társasozat előtt dr. Gyorgyevits interpellációt intéz a polgármesterhez: vajjon van-e tudomása arról, hogy a városi mérnök világító testekkel kereskedik s azokat a városi alkalmazottakkal szállíttatja hához. A polgármester meg fogja vizsgálni az ügyet.

1. A polgármester hivatalos előterjesztése, melylyel bemutatja a köztemetőre vonatkozólag Kolleth József és nejevel kötött ideiglenes adás vételi szerződést. — Elfogadtatik.

2. A helybeli róm. kath. hitközség kérvénye temetőjének kibővítésére szükséges utrzés átengedése tárgyában. — Egyhangulag átengedtetik.

3. Zichyfalva községének kérvénye az itt-helyt létesítendő internátus tárgyában. — Az állandó választmány véleménye szerint a jelenleg a városi kertész lakását képező Gassmann-féle ház e célra átengedendő azzal, hogy az internátusban két helybeli fiu ingyen helyeztessék el. Amennyiben a ház, melyet a zichyfalvaiak 30.000 frt költségen építettek, eredeti rendeltetésétől elvonatnék, a város 3000 frt megváltási összegre tarthat igényt.

Grünbaum Arnold kimondatni óhajja, hogy a két ifju vallás és nemzeti különbség nélkül vétessek fel.

A polgármester szerint az indítványok semmi értelme sincsen, mert a város eddig sem tett különbséget s a képviselőtestület küiönbzen sem áll egy felekezettől.

Dr. Gyorgyevits a 3000 frtot bekebelezeteni szeretné.

Menczer Lipót azt venné a szerződésbe, hogy a városnak szabadságában áll vagy az épületet a becsáron megváltani, vagy a telekért 3000 frtot követelni.

Dr. Kis kikötné, hogy a ház el nem idegeníthető. Ha pedig elidegenítenék, a város vagy követeli a 3000 frtjót, vagy megváltja a házat becsértéken, 3000 frtra a jelzálog biztosítassák.

77 szavazattal egyhangulag elfogadtatik.

4. A főgymnásiumi bizottság javaslata az engedélyezett 3000 frt államségély tárgyában. — Az ügyet a minap minden részletével együtt ismertettük. A tegnapi közgyűlés Balácsi József főgymn. igazgató talpraesett felszólalása után olyképen határozott, hogy a tanárok fizetését a főgymn. bizottság javaslata értelmében felemeli, a magasabb nyugdíjra azonban csak akkor lesz a tanároknak igényük, ha a miniszter az állandó segély iránt intézkedik.

5. Községi iskolaszék jelentése dr. Petrovits Szvetosár iskolaszéki tag lemondása tárgyában. — Elfogadtatik. Helyébe Krsztics Jánost választják meg egyhangulag.

6. Hivatalos jelentés a dűlőutak kimérés tárgyában megtartott versenytárgyalás eredményéről. — Hosszas vita után határozatba megy, hogy a pályázat újból kiirandó, miután a most beadott ajánlatok nem együtetűek.

7. A polgármester előterjesztése a jövődéki tisztviselők egy részének felmondása tárgyában. — Miután a jövődékek 1899. január 1-ével állami kezelésbe mennek át, a tisztviselőknek már most mond fel a város.

8. Hivatalos előterjesztés az anyakönyvi hivatalban alkalmazott díjok fi-etési tárgyában. — A miniszterhez felterjesztés intézendő.

9. A városi gazdasági bizottság határozati javaslata a bérmenek beszerzése tárgyában. — Két félvör mën beszerzendő Mezőhegyesről.

10. Hivatalos jelentés a kövezési munkálatokra vonatkozólag megtartott árlejtés eredményéről. — A kövezési bizottság javaslata elfogadtatik azzal, hogy új pályázat kiirassék, melybe a Toldy- és Sas-utca is befoglalandó. A bizottság javaslatainak azon részét, mely szerint a vármegyeházától a Szávits féle házig terjedő járda ne aszfaltírozassék, hanem csak kijavitassék, dr. Brájjer Lajos indítványára a közgyűlés elveti.

11. Hivatalos előterjesztés 100 méter helyben levő terméskő megvőtele tárgyában. — Elrendeltetik.

12. Hivatalos jelentés a könyvkötői munkálatokra vonatkozólag megtartott versenytárgyalás eredményéről. — Schonk Jakab ajánlata elfogadtatik.

13. Hivatalos előterjesztés a városi épületek kéményeinek seprétése tárgyában. — Kühn ajánlata (350 frt) elfogadtatik.

14. Hivatalos jelentés a gypmesteri telepen eszkűslendő munkálatokra vonatkozó árlejtés eredményéről. — Delfel a legolcsóbb vállalkozó 420 frttal.

15. Hivatalos előterjesztés két újabb katonai barakk felállítására tárgyában. — Vert falakból előállítandó.

16. Hivatalos jelentés az utcai személtuvarozás tárgyában megtartott árlejtés eredményéről. — Miután Raczkov eddig is igen megbízható embernek bizonyult, Czvetkov ajánlata, dacára annak, hogy olcsóbb, nem fogadtatik el.

17. Szabó Sándor községi tanító segély iránti kérvénye. — Elutasították.

18. Binder Ferenc városi irnok 6 heti szabadság iránti kérvénye. — Megoldatik.

19. Melzer számtiszt 4 heti szabadságot és 30 frt segélyt kapott.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 29. Kérékpárosok kirándulása Titlre.
Junius 5. A torontali g. e. közgyűlése.
Junius 12. A jótékony nőegylet mulatsága.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 óráig nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; minden délután zuhanyfürdő.

— **Piros pünkösd ünnepe.** A legaranyosabb, a legnap sugarasabb ünnep, piros pünkösd napja virrad holnap a keresztény világra. Ezen az ünnepnapon jelent meg a Szentlélek az apostolok előtt, hogy megbílessa őket és megerősítse a hit munkájában. És ezen az ünnepnapon a hívők szellemét és kedélyét is megszállja a Szentlélek ihlete, felszabadulnak a hétköznapi szürke porától és felemelkednek a hit és remény tiszta, nemes szféráiba. A mindennapi gond, az élet keserves aggodalmi mintegy varázssütésre eltűnnek az ünneplő lelkekből és valami sajátosságosan könnyű, magasztos érzés fogja el a kedélyeket. Derűs világosság támad a szívekben ezen a szép ünnepen. Az ünneplő ruhákkal az emberek lelke is valami tiszta, fehérről érzést ölt magára, mely kiül az ünneplők arczára, elárasztja kedélyüket és a szeretetteljesség, a bizalom melegségét terjeszti el egész lényükön. És ezek a boldogító, lélekemelő és tisztító érzések nem tűnnek el nyomtalanul lelkünkben, mint ahogy nem marad rajtunk nyoma a levett ünneplő ruhának, ha megint bele kell lépünk a mindennapi élet áradatába. Ezek az érzések ott hagyják nyomukat az emberek lelkében, akik felfrissülve, megerősödvé, bizalomra kelve indulnak újra neki az élet fáradságainak, szenvedéseinek, megpróbáltatásainak. A piros pünkösd a szellemek megihletésének, a lelkek megizmosodásának, a kedélyek felfrissülésének ünnepe. Boldog ünnepeket e sorok szíves olvasóinak!

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Heuser Nánán nagyikikindai állami gimnáziumi helyettes tanárt ugyanehhez az intézethez rendes tanárrá nevezte ki.

— **Vilmos napja.** A Vilmosok, Vilmák, Vilyk, Vilusok ma ülték meg nevük ünnepét. Hogy ez név a legkedveltebbek közé tartozik, nemcsak Németországban, hol a császárok neve a legelterjedtebb, de minálunk is, bizonyítja az a sok hintó és bérkocsi, mely ma végigrobogott az utcákon. A szerencsekivánók legnagyobb tömege Braun Vilmos pénzügyi tanácsos és pénzügyigazgató vendégszerető házáat kereste fel, hol a pénzügyigazgatóság tisztviselői karán kívül a népszerű pénzügyigazgató számos jó barátja és tisztelője jelent meg. Igen sokan gratuláltak Matiegk a cs. és kir. őrnagynak is, a tisztikar e rokonszenves tagjának, valamint Virág Vilmos megyei számvevőnek.

— **Új lap Nagyikindán.** „Kikindai Újság” cím alatt új hetilap jelenik meg 1898. június hó 1-én napjától kezdve Nagyikindán. A lap egyik szerkesztője Geleji Frigyes lesz, ki a „T. K.” kötetéből azért lépett ki, hogy tehetőségét önállóan érvényesítse.

— **Park-ünnepély.** A jótékony nőegylet ünnepélyére nagyban folynak az előkészületek s ha az idő is kedvezni fog, olyan mulatságban lesz része a nagy becskeréki közönségnek, a mely a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni. A június 12-én végbemelő ünnepélyen impozáns módon feldisztik a kaszinó-kertet s ott folyik le a kisedővodások záróvizsgálója. A délután folyamán sétahangversenyt rendez a 29. gyalogezred zenekara, miközben konfetti és virágdobásban vesz részt a közönség. A rendezőség asonkívül készletben tart számos más szórakoztató

és mulattató meglepetést, a mit a dolog természeténél fogva nem árulhatunk el. A katonazene-kart fel fogja váltani R. a. o. Gyula zenekara s ugyancsak ő szolgáltatja az esteli táncnál a talp alá valót is. Egyszóval máris figyelmébe ajánljuk a közönségnek a június 12-iki ünnepélyt, annál is inkább, mert hasonló mulatságban ritkán van része a becskerékieknek.

— **Szilágyi Dezső főgondnok.** A dunamelléki ev. ref. egyházkerület szavazatbontó bizottsága, a Tisza Lajos gróf halálával megüresedett főgondnoki szék betöltésére beadott szavazatokat tegnap este bontotta föl Szász Károly r. püspök elnöklésével a református gimnázium dísztermében. Beadtak az egyházak összesen 305 szavazatot. Négy egyház nem szavazott. Ebből esett Szilágyi Dezsőre 271 szavazat. Így az egyházkerület megválasztott főgondnok: Szilágyi Dezső. Most már Tisza Lajos grófnak mindkét állása be van töltve. Egyházkerületi főfelügyelővé tudvalevőleg Hegedüs Sándort választották meg nemrégiben.

— **A tanítók és a szocializmus.** Az aradi tanító-egylet közgyűlésén a szocializmus is szóba került, Csik János ismertette a szocialisták jogos és jogtalan törekvéseit, ostorozva a hazátlan nemzetköziséget. Hogy a tanítóokra a szocializmus orvoslásánál számíthatassanak — ugymond — elkerülhetetlen a népoktatás államossítása. Varjassy Árpád tanfelügyelő ajánlatára a közgyűlés az országgyűléstől egyelőre csak a tanító-képesítés államossítását kéri és annak elrendelését, hogy minden tanító állása elfoglalásakor a magyar alkotmányra állasesküti tegyen. Ilyen művelt, megbízható tanítókkal a néplélek is megnyerhető s inkább mevérdhető a szocializmus elferdített tanai ellen. A közgyűlés a többi tanító-egyletet is hasonló határozatra hívja föl, melyet közös fölratban sürgetnek az országgyűlésnél.

— **Öngyilkos leány.** Nagy-Kikindáról írják: Ferdinandi Anna fehértemplomi születésű örömléány a kórházban sósavval és maróval mérgezte meg magát. A szerencsétlen leány, kiről nem tudni, hogy mi vezette a kétségbe esett lépésre, — élet-halál közt kioldódik. Állapota reménytelen.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Maschek Károly rk. asztalos fia. — Corodini István rk. nyomdász, fia. — Popov Demeter gk. napszámos, fia. — Kunszt Péter rk. közműves, leánya. — Erszki Sebő gk. napszámos, leánya. — Borbély Imre rk. napszámos, leánya. — özv. Susák Vitályosné, fia. — Ruzs István rk. közműves, leánya. — Atanaszjevics Szilárd gk. napszámos, fia. — Winter Miksa ir. mérnök, fia. — Mircs Márk gk. napszámos, leánya. — Hertelendy Kristóf rk. közműves, fia. — Tyirity Arkádusz gk. napszámos, fia. — Mendler Anna rk., fia. — Müller György rk. napszámos, leánya. — Révész Mihály rk. földműves, fia. — Henczel Gáspár rk. házmeester, leánya.

Meghalt: Andrejevics Györgyné gk. 32 éves, tüdővész. — Kozlovácski Mladen gk. szolga, 17 éves, tüdővész. — özv. Messnik Antalné rk. 68 éves, aggkór. — Pakay Anna rk. 3 1/2 hónapos, bélhurut. — Kozlovácski Darinka gk. 2 hónapos, görcsök. — Zsivkov Istvánné gk. 53 é., tüdővész. — Borbély Anna rk. 11 hónapos, kanyaró. — Patrikovics Viktoria rk. 2 hónapos, görcsök. — Perics Miksa gk. 23 éves, vízbeesett. — Oláh Lipót rk. szolga, 66 éves, bérlák. — Labancz Péter rk. 1 napos, életgyenge. — Mausz Mátyás rk. 24 éves, tizedes, hashártyagyulladás. — Szeits Mária gk. 11 éves, tüdőlob. — Kebök Péter rk. 23 hónapos, hanyaró. — özv. Biebel Józsefné rk. 78 éves, aggkór. — Bottyan Ferencz rk. napszámos, 42 éves, szívveréshűtés. — Szardnov Vitályos gk. földműves, 80 éves, aggkór. — Ruzsa Mária rk. 8 hónapos, bélhurut. — Posti Erzsébet rk. 2 1/2 éves, tüdőlob. — özv. Gruin Vazulné gk. 45 éves, méhrák. — Fay Anna rk. 3 1/2 hónapos, bélhurut. — Vukov Pál gk. földműves, 54 éves, combcsontujképlet.

— **A jószívű hercegné.** Kevesen tudják, pedig a délvidék legjobb szívű fenséges asszonya San Marco hercegné, a ki a torontali megyei N. Komlóson lakik. Iskolákról és templomról ő gondoskodik; a szegényekről pedig soha sem szokott megfeledkezni. Bőkezűségének köszönhető, hogy az egész csanádi egyházmegyében N. Komlósnak van a legszebb temploma. Desevffy Sándor megyés püspök tegnap meglátogatta a fenséges asszonyt, hogy jószívűségéért köszönetét tolmácsolja. A püspök ezenkívül az ottani iskolákban és a nővéreknél tett látogatást, a hol a tapasztaltak fölött legnagyobb elismerését és dicséretét fejezte ki.

— **Magyar pap Romániában.** Magamléteztünk már a romániai magyarok állapotáról, kik alig hallanak magyar szót, gyermeküket román iskolákba kénytelenek járattatni és nincs, a ki róluk gondoskodik. Desevffy Sándor megyés püspök évenként intézkedik, hogy habár csak rövid időre, magyar pap oktassa az elhagyott magyarokat. A csanádi egyházmegyében tudvalevőleg nagy hiány van papokban. A püspök mindazért elhatározta, hogy Dienes Adorján mercyfalvi káplánt leküldi állandóan Brailába, a mi az ottani magyarok közt bizonyára nagy öröme talál.

— **Remington írógépek.** Századunk semmiféle találmánya sem tett oly nagy és gyors hódítást, mint a Remington írógép, de nem is csoda: hiszen a legújabb 7-es számú 1898-as modell oly tökéletes és tartós szerkezetű, hogy az irányadó szakemberek bámulatát és legnagyobb elismerését vívta ki. A Remington írógépek főelőnye: hogy kezelésük egy fél óra alatt elsajátítható; szép, tiszta egyenletes nyomtatászerű írás, kétháromszoros írásgyorsaság a kézírással szemben s ennél fogva nagy idő-, munka- és költség-megtakarítás, igen nagy sokszorosítási képesség, mely minden más sokszorosítás felett áll, mert a Remingtonnal írt eredetivel egyidejűleg 3–20 tiszta és szép másolat készíthető, mi a kézírással való másolatok készítését és a sok időtrábró összegyűjtését feleslegessé teszi. Ennek különösen ügyvédek, közjegyzők, bíróságok, közigazgatási hatóságok veszik óriási hasznát. Kapcsolatban pedig az Edison által feltalált Mimeograph-val bármily Remington írógéppel írt példányról óránként 600–800 az eredetivel meg nem különböztethető tiszta levonat nyerhető. Ezen nagy előnyök képezik titkát a Remington írógép rendkívül gyors elterjedésének, rövid idő óta körülbelül 40.000 db van használatban. Megyénkben és városunkban is több Remington írógépet használnak teljes meglepéssel, így pl. több ügyvéd és gyár, törökbecsei ármentesítő társulat, községi előjáróság, Petrovossello stb. stb., akik nemcsak modern gondolkozásuknak adtak kifejezést a Remington írógép beszerzésével, hanem az írógép nagy előnyének kihasználásával igen sok időt, munkát és költséget takarítanak meg. — Hogy mennyire megfelel hivatásának ezen írógép, fényesen igazolja a magyar kormány múlt évi december 18. 78286. számú és a „Hivatalos Közlönyben” megjelent rendelete, melyben a „Remington írógépet beszerzésre ajánlja.” Nemcsak hivatalokban, hanem általában mindenütt, a hol sok irai való van és sulyt fektetnek annak gyors és szép elvégzésére, ajánlatos a Remington írógép beszerzése. A legnagyobb sikerrel használják az összes minisztériumok, a parlament, városi, megyei és községi hatóságok, bíróságok és közjegyzők, anyakönyvi hivatalok, közjegyzők, ügyvédek, takarékpénztárak, bankok, gőzmalmok, uradalmi irodák, gyárak, kereskedők stb. stb. A Remington írógépet kizárólag a Glogowski és Társa cég Budapesten, melynek nagyszabású telepe V. Erzsébet-tér 16. sz. alatti új palotában valódi látványosságot képez, — hozza forgalomba. E cég kívánatra minden érdeklődőnek prospektust és írásmintát ingyen és bérmentve küld; sőt minden komoly venni szándékozónak az ország bármely részébe, saját költségén küld egy Remington írógépet bemutatásra vételkötelezettség nélkül. Ekként bárki díjmentesen, minden felelősség nélkül, saját házában győződhetik meg a Remington írógép genialis és korzakkalkító csiszolásáról, hasznáról.

— **A Merkúr.** Szombaton, vagyis ma 28-án, éri el a Merkúr csillag legnagyobb nyugati eltérését (elongáció) a naptól. Ekkor figyelhető meg legkedvezőbbben kevéssel a nap fölkelte előtt ez a vörös fényű csillag, melyet a régiek a tolvajok istenéről neveztek el, mivel egyre elrejtőzik a nap fényes sugaraiiban. Ilyen jól csak nagyon ritkán látható és ennek a körülménynek tulajdonítjuk nagyrészt, hogy a tudós csillag-vizsgálók oly kevés érdekeset tudnak erről a csillagról beszélni. A Merkúr jóval kisebb világ, mint a föld. A nap korongja ottan néha tiszta akkorának látszik, mint itt nálunk és ebből mindenesetre az következik, hogy a Merkúr világa sokkal melegebb és fényesebb mint a miénk. Alapok okunk van hinni, hogy magas hegységek is vannak a Merkuron, sőt mi több, Boé belga csillagász olyas valamit is látott messzelátójával a Merkuron, miúta egy hatalmas tűzhányó hegy is működőké azon a másvilágon. Igen különös megfigyeléseket tett nemrég Percivel Lowel is a Flagstaffi hegyen. Szerinte a forró nap már egészen kiszáradt volna a Merkúr felületét úgy, hogy ma már csak sivatagot találna ottan az a másvilági utas, a kinek sikerülne odáig eljutni. Puszták és száraz ott minden. Helyenkint óriási repedések vannak a földben, a miknek szélessége több száz kilométer. Lowelnek ez a nézete azonban még korántsem végérvényes. Csak a jövő korzások fogják leleplezhetni a Merkúr-világ titkait.

— **Uj marharakodó-állomás.** Az Állam vasutak kezelésében levő nagy-becskerek—nagy-kikindai helyi érdekű vasút vonalán Torontál vármegye területén fekvő Ellemér állomást marharakodó állomásul engedélyezték.

x **Főülmulhatlan hatásúak vérszegénység, sápkór, idegbántalmak és stb.-nél a Szliáci acélfürdő szénsavdus vasas forrásai.** Utalunk különben a mai lapszámunkban közölt hirdetésre.

Színház, zene, irodalom.

Naptáregyesítés.

A fenti címmel egy végtelenül érdekesen megírt röpirat jelent meg a napokban Melles Emil bodrogközi esperes tollából, a mely a két különböző naptár egyesítése mellett érvel 38 lapon keresztül. A füzet alap gondolatát a következő sorok képezik:

A niczei zsinat kimondta, hogy a husvétot és a többi ünnepeket egyszerre kell tartania minden keresztény egyháznak. Ne legyünk tehát következetlenek és miután biztosan tudjuk, hogy a mi időszámításunk hibás, javítsuk ki naptárunk hibáit, fogadjuk el azt az időszámítást, melyet az egész tudományos világ egyedül helyesnek ismert el és így tegyünk eleget atyáink szándékának, tartsuk egyszerre ünnepeinket a többi keresztényekkel.

Biztosan mondhatjuk, hogy nincs a magyar vidékeken működő lelkesek között egy sem, ki a naptáregyesítésnek barátja ne volna. Es ha azok, kik vegyes vidéken laknak, a naptáregyesítést mind kívánják, kérdem, mi okon ellenezhetnék azok a vidékek, hol hiteik tömegesen, majdnem kizárólagosan laknak? Az ily vidékekre irrelvelans, előbb vagy utóbb ünnepeinek-e, mert így is úgy is magukban vannak, mindn ugyanvezett idegen befolyástól menten. Az ily vidékek nem érezhetik a naptáregyesítés égető szükségét, e kérdés a vegyes vallású vidékeken érlelődhetik meg csak és e vidékeken e kérdés mondhatjuk teljesen megérett.

Az intéző körök felelőségét megkönnyítette a társadalom, mikor a naptáregyesítés kérdését előkészítette, napirendre hozta, megtárgyalta, annak szükségességét a köztudatba vitte.

Az intéző körök alatt értjük az országos kormányt és püspökeinket. Tőlük kell kiindulni a mozgalomnak, mely e kérdést véglegesen rendezni fogja.

A naptár kérdése nem hitelvi dolog, még csak nem is szorosan vett egyházfegyelmi kérdés, de tulajdonképp a tudomány dolga. Ha I. Lipót és I. Ferenc királyok kezdeményező lépésében soha senki sem látott vallási sérelmet, úgy hiszem, ma sem fog látni senki, ha az országos kormány a közhangulat figyelembe vételével, tekintettel a körülöttünk fekvő görög ritusu államokban e tekintetben érvényesült mozgalomokra, e kérdést ő Felsége az apostoli király elé terjeszti. Ő Felségétől, mint a kath. egyház legfőbb kegyurától meghatalmazást nyervén, püspökeinket felhívja, hogy nagyon itt az ideje annak, miszerint e kérdésben ne mi maradjunk utólsókul.

Hiszük, hogy püspökeink nem fognak elzárkózni a kérdés érdemleges tárgyalásától, de élére állanak a mozgalomnak és akkor egy háznak meg lesz adva az alkalom arra, hogy magát hazánkban érvényesítse és tényleg bizonyítsa be, hogy itten otthon érzi magát és szükségtelenül nem rontja, nem akadályozza a társadalom egységessé tételének nagy művét.

— **A Halmay társulat** már csak háromszor játszik Nagybecskereken. Ma a legmulattatóbb francia vígjátékok egyike „A nőszabó” kerül színpadra, mely darabot holnap ismételnék. Hétfőn Halmay igazgatónak lesz jutalomjátéka, ki ez estére Bracco szellemes vígjátékát „A hűtelen”-t választotta. Az operette-személyzet ma már Nagyikindán játszik.

— **Kitüntetett zeneszerző.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Gaál Ferenc ismert zeneszerzőt, a szabadkai zeneiskola igazgatóját különösen az egyházi zene művelésével szerzett érdemeiért a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

Táviratok.

A király Bécsben.

Budapest, május 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő Felsége tegnap délután 5 órakor Bécsbe érkezett. Az udvartartás tagjai ma utaztak el Budapestről.

A háboru.

Budapest, május 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Amerikából érkezett hírek szerint az amerikaiak 9 hadihajót jogos zsákmánynak jelentettek ki.

Chudy Gyula meghalt.

Budapest, május 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Chudy volt rendőrtanácsos a gyűjtőfogházban ma sorvadásban meghalt.

A tőzsdéről.

Budapest, május 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínai lat lanyha vételkedv hiányában forgalom szűntel. Felmondás: 69516, 1264. Kötetett:

Buza májusra	12-60—12-70
Buza szeptemberre	10-07—10-09
Kukorica júliusra	5-31—5-33
Zab márc.-ápr.	5-35—5-36
„ tavaszra	5-75—5-85
Repce	12-75—12-85

Városi színház.

Nagy-Becskerek, szombaton 1898 május hó 28-án.

Itt először:

A nőszabó.

Francia vígjáték 3 felvonásban. Irta: Feydeau György. Fordította: Komor Gyula. Kezdeté nyolc órakor.

Nyilttér.*

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

Ferencz József

keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A nagy millenniumi éremmel egyedül kitüntetett keserűvízforrás. 220—10.6

Kéretik csak **Ferencz József keserűviz**, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapesten).

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

Hirdetések

SZLIÁCS ACÉLFÜRDŐ
Felső-Magyarországon.

Egyedül ismeretes szénsavdus vasas hévforrás. Dus vastartalmú források belső használatra.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Főülmulhatlan hatású vérszegénység, sápkór, női bajok, gerinczvelő- és idegbántalmaknál, hűdéseknel, megfeszített munka és kiállott betegségek után erősítésre.

Az osztrák-magyar tisztviselő egyeslet tagjai május 15-től június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig fürdődíjából és lakbérből 50% kedvezményben részesülnek. Fürdő-orvosok: dr. Grünwald M. kir. tanácsos, dr. Szemere A., dr. Molnár és dr. Stern. Utazás Bécsből 9 óra alatt; északról Oderbergen át (innen 5 óra), délről Budapesten át (innen 5 óra.) 445—3.2

Kimerítő felvilágosítással és prospektussal, ugy az utazásról, mint a lakásviszonyokról, ármérséklésről az elő- és utószezonban stb. készséggel szolgál a

szliácsi fürdőigazgatóság (Zólyommegye).

Nincs többé lábfájás!

nincs tyukszem! nincs lábizzadás!
nincs bőrkeményedés! nincs lábdagadás!
nincs lábfagyás! nincs talpégés!
ha cipőjét dr. a Högyes-féle szabadalm. asbest-talpbetéttel látja el.

Ara páronként 60 kr., kettős vastagsága 1 frt 20 kr.

Az asbest-talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja az, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 21.900 pár szállítottott. Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg és 10 kr. portó előleges beküldése mellett — díjmentesen.

Árjegyzékek, köszönőiratok és felvilágosítások ingyen.

Általános asbestáru-gyár betéti társaság
Budapest, VI., Szív-utca 18.
323—50 8

Selyem-damasztok 75 krtól

1 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok — saját gyaráimból

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kocskázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak póstabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták póstafordultával.
Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy az alant felsorolt számú zálogtárgyak lejártak és az 1881. t. c. 15. §. értelmében 1898 június hó 8-án d. e. 10 órákor az alólírott intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek. — Ezen zálogtárgyak meghosszabbítása vagy kiváltása 1898. június hó 8-ikáig eszközölhető.

Nagy-Becskek, 1898 május hó 15.

248-2.2

Nagybecskereki kézi zálog - kölcsön - intézet.

12, 37, 49, 51, 52, 53, 71, 85, 93, 97, 100, 101, 108, 110, 128, 137, 138, 140, 142, 143, 144, 142, 146, 147, 148, 149, 166, 179, 180, 186, 187, 188, 189, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 220, 224, 231, 234, 238, 250, 311, 312, 314, 315, 329, 383, 409, 458, 472, 473, 474, 483, 497, 488, 512, 516, 546, 563, 572, 579, 589, 597, 601, 602, 604, 609, 610, 611, 632, 636, 652, 661, 686, 715, 725, 729, 768, 785, 816, 853, 877, 892, 948, 949, 950, 952, 966, 967, 968, 969, 970, 973, 989, 993, 1012, 1026, 1051, 1065, 1072, 1074, 1111, 1136, 1137, 1147, 1149, 1152, 1157, 1167, 1172, 1176, 1182, 1190, 1194, 1197, 1203, 1209, 1210, 1241, 1254, 1264, 1266, 1280, 1282, 1306, 1313, 1322, 1324, 1343, 1390, 1396, 1467, 1475, 1482, 1484, 1487, 1488, 1504, 1511, 1515, 1519, 1524, 1534, 1538, 1549, 1558, 1559, 1563, 1564, 1575, 1576, 1579, 1598, 1607, 1618, 1627, 1647, 1663, 1677, 1681, 1685, 1693, 1694, 1695, 1700, 1743.

Pancsovai főszolgabírószágtól.

8635 szám 1898.

464-3.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett torontál-almási köz ségi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 600 frt évi fizetés, szabad lakás, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve.

Felbivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírószághoz folyó évi június hó 22-éig küldje be.

A választás folyó évi június hó 23-án fog Torontál-Almás község-házánál megtörténi.

Pancsován, 1898. évi május hó 18-án.

Jablonszky,
főszolgabíró.

4016 tkv. szám 1898.

477-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Fischer Bernát ujvidéki lakos végrehajthatónak Bunyevacz István aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1865 frt 95 kr. iránti végrehajtási ügyében a Petrovics Józsa aracsi lakos javára bekebelezett 124 frt 60 kr. s járuléka iránti követelés behajtása végett is a területén levő Aracs község határában fekvő 3682 sz. tjkvben A. I. 1-5 sorsz. 4627/46, 4627/47, 4634/55, 5664/282 és 5664/323 hrsz. a foglalt maradványföldök 450 frt kikiáltási árban késedelmesen fizető Fischer Bernát ujvidéki lakos árverési vevő kárára és veszélyére 1898. évi június hó 8-ik napjának délelőtt 9 órájkor Aracs község-házában árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő

részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, a harmadikat 45 nap alatt mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószág tkvi irattárában és Aracs község-előjáróságnál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbírószág mint tkvi hatóságnál 1898. évi április hó 17-én.

Jakabffy,
kir. járásbíró.

Eladó ház.

Az aradáci-utcában lévő 66/28. számú ház, mely áll két utcai, egy udvari lakásból és kertből, **azonnal eladó.**

A ház 10 évig adómentes.

471-1.1

Bővebbet ugyanott.

„Ruszanda“ iszapfürdő**Melenczén,**

Torontálvármegyében, vasuti állomással.

A szezon kezdődik május 1-én.

A fürdő szépen berendezett parkkal bir; van 3 szállodája, 58 kényelmesen berendezett vendégszobája; étterem s nagy táncsterem mellék helyiségekkel. — A parkban állandóan zenészek játszanak.

Hideg és meleg iszapfürdők kádakban mérsékelt áron.

Ezen fürdő gyógyít: mindennemű görvélykört, idült ízület-csuzt, idegzsábát, idült ízületlobot, csonthártya-gyuladást és csontszut, valamint az ebből származó sebek és fekélyeket; többrendbeli idült bőr- és némely női betegséget stb.

Bővebb felvilágosítás és prospektus ingyen és bérmentve.

Melencze, 1898 május havában.

472-3.2

A fürdő-igazgatóság.

1. huzás már 1898 június 15-én.
2. huzás 1898 szeptember hó 15-én.

1 forintért **2**
huzásra érvényes

kolozsvári szeretetház
sorsjegyei

4000 nyereménnyel

160.000 korona
értékben.

Kaphatók: a rendező-bizottságnál Kolozsvárt, és minden sorsjegyelárusító helyen.

A bélyegtörv. 209. §-a 2. pontja értelmében bélyegmentes.

473-0.1

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében,
a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama június 15-től szeptember 15-ig. Utazás Szász Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós, Görög vállalkozóknál Szászrégen. Déli utirány: Brassó—Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya,

megrendelhető az igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt.

463-10.1

Nagybecskereken Armbruster József urnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál

a fürdő üzletigazgatósága Borszék.

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

A világ minden tárlatán első kitüntést nyert.

Millenniumi nagy érmmel is kitüntette.

Különlegesség
poloskák, bolhák, konyhaféreg,

nyúl, háziállatokon
levő élősk. stb. ellen.

Zacherlin

•• bámulatosan hat! Gyorsan és biztosan öl ••

mindennemű kártékony férget, úgy, hogy az életjelt nem ad és ezért millió ember dicséri és keresi. — Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Eláruló helyek:

Nagybecskerekén: Amend Rezső,
„ Armbruster Józsi,
„ Csada Károly,
„ Deixner Lipót,
„ Eibenschütz Izsó,
„ Haidegger Ödön,
„ Ifj. Kohn Sándor,
„ Kohn Tóbiás,
„ Keppich A. Sándor,
„ Wolf Mihály,

Grabác:

Nagybecskerekén: Nack Gyula,
„ Prandell Rezső,
„ Rósa Béla,
„ Ros' Ignác,
„ Schlesinger Gerz.,
„ Schlesinger S.,
„ Schneller Jozefin,
„ Schneller Gyula,
„ Schnitzler Lipót.

Nagybecskerekén: Strausz Pál,
„ Turinszky Tiv.,
„ Udiczky Dániel,
„ Weiserschan J.,
„ Zimmerer Antal.
B.-Szt.-Györgyön: Straszer Gyula,
„ Meschini Imre.
Módoson: Deutsch testvérek,
„ Nagy Béla

Meleneczen: Mijin W. gyógyszerész.
Perlaszon: Fischer Jakab és fia.
Titelen: Jankovics M. Lázár,
„ Nonnenmacher Endre.
Török-Becsén: Brunner E.,
„ Milovanovics István,
„ Schlesinger Izsó.
Zichyfalván: Klein Jakab,
„ Schler Sándor.

Felhagyva az összes

női- és úri divatcikkekkel

ugymint:

SZALAG,

CSIPKE,

ZSINÓR,

FÁTYOL,

LEGYEZŐ,

NYAKKENDŐ

stb.; azokat mélyen leszállított áron

eladom.

Tisztelettel 432-8.6

Weisz Herman.

Üzlethelyiségek.

A Gizella-parton 462. szám alatt épülő házban 1898. augusztus 1-ére, esetleg előbb is, üzlethelyiségnek való helyiségek

bérbeadandók.

Minden egyes üzlethelyiséghez egy lakó szoba is tartozik.

Bővebbet Kurländer Imrénél Korona-utca 585/11., vagy az épülő házban Lett Fülöp építőmester úrnál, a hol a tervrajzok is megtekinthetők.

328-15.15

Védjegy 19. és 20. sz.

Kapható Nagy-Becskerekén: Amend Rudolf, Armbruster József, Billitz János, Csada K., Deixner Lipót, Fritz Pál, Haidegger Ödön, Kadelburger Lipót, Konkoly L., Nack Gyula, Prandell Rezső, Rósa Béla, Rósa Ignác, Schlesinger Gerson, Schlesinger Sándor, Schneller J., Schnitzler L., Somjay Sándor, úv. Skripán Johanna, Straus Pál, Szávits J., Theodorovits S., Uditzky Danilo, Zimmerer A. 862-3.3

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalú leg kitüntetett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánsának lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra két nyomtatható saját háram külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszerűségi védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kitűnő hájszer, különösen a bedörzsölés, kenő-gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszerűségi fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyancsak fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkörpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapest, IV., Múzeum körút 23. sz.

32-38.34

Nyomatott Fleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.